پذیرش تواتر قرائات عشر نزد اهل فن

شاگرد: «ثلاث» یعنی آن فاصله بین هفت و ده؟

استاد: بله، سه نفری که قراء سبعه نیستند. قراء سبعه را این مجاهد درست کرد. کسانی که متخصص فن بودند از دست این مجاهد خیلی ناراحت بودند. می‌گفتند چرا تسبیع کردی؟! لذا عرض کردم اگر صنعت چاپ نیامده بود، در بدنه جامعه اسلامی به‌خصوص متخصصین آن‌ها، قرائات عشر لاریب فیه بود. چرا؟ به‌خاطر کار این جزری. شهدی هم می‌دانست. شهدی متخصص کار بود. برایش کاملاً واضح بود که عشر متواتر است. این جزری آمد و النشر فی القرائات العشر را نوشت. پشتوانه خیلی خوبی که کار این جزری داشت، پشتوانه علمی و تخصصی بود. این مجاهد پشتوانه حکومتی بود. با خلافت دستگاه عباسی کار خودش را جا انداخت. اما این جزری با پشتوانه تخصص این کار را کرد. این جزری مقبول عند الکل است. کتاب «اسد الله الغالب» که راجع به مناقب امیرالمؤمنین نوشته، اینطور نیست که سر سوزنی او را به تشیع نزدیک کند. نزد اهل‌سنت واضح است. در این کتاب خودش علیه شیعه حرف می‌زند. ولو این کتابش مملو از شواهد عالی است تا بتوان به آن استشهاد کرد. این جزری این کار را کرد. اگر مسأله صنعت چاپ نیامده بود، چون پشتوانه علمی و فرهنگی داشت، به‌صورت خیلی عالی ای در بدنه مسلمین جا می‌افتاد. خب صنعت چاپ نگذاشت در بدنه مسلمین جا بگیرد. نتیجه‌اش چه شد؟! نتیجه آن این شد که زحمات اینها، مثل شهدی اول و این جزری و ... امروزه هیچ احدی نیست که در علوم قرآنی پیشرفت بکند...؛ به تعبیر زرقانی «لما اتسع افق اطلاعی علمت ان العشر متواتر»[1].

یعنی آنها از نظر علمی کاری کرده‌اند که متخصصین امروزی تردیدی ندارند. از نظر پشتوانه علمی هرگز همراه این مجاهد نمی‌شوند. این خیلی مهم است. خیلی مهم است که کاری کرده باشند، ولو صنعت چاپ مانع رواج در بدنه امت اسلامیه شد و یک مصحف حفص از عاصم را عثمانی چاپ کرد، اما این جزری کار خودش را کرده. خود من مدتی طول کشید تا این را ببینم. الآن شما در مصر و تمام دانشکده‌هایی که هست ملاحظه بفرمایید؛ تعلیم هایی که می‌دهند، اجازه‌هایی که می‌دهند، استاد و شاگردی که دارند، دیگر قرائت سبع مقدمه عشر است. حتی لوح هایی که می‌گذارند به این صورت است. در فدکیه گذاشته‌ام. آن سایتی که الآن برای قرآن آمده طبق قرائات عشر است. یعنی هیچ کجا محور را روی سبع قرار نمی‌دهند. یعنی حرف شهدی اول امروزه برای فضای متخصصین واضح می‌شود؛ یعنی واضح می‌شود که شهدی امام در قرائت بود. شهدی بی خودی در ذکری محکم نمی فرماید «لثبوت تواتر العشر». شهدی جزاف گو نیست.

---

[1] مناهل العرفان في علوم القرآن (1/ 439)

بازبینی #1
ایجاد شده 22 آوریل 2026 13:41:19 توسط ... .
به روزرسانی شده 22 آوریل 2026 13:42:17 توسط ... .